

PRITARTA

Kauno miesto savivaldybės
tarybos sprendimu Nr. T-462
2013m. liepos 18 d.

PATVIRTINTA

Kauno Aleksandro Puškino
gimnazijos direktoriaus
2013m. rugpjūčio 1 d.
įsakymu Nr. V-228

KAUNO ALEKSANDRO PUŠKINO GIMNAZIJOS IKIMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

Švietimo teikėjo pavadinimas – Kauno Aleksandro Puškino gimnazija

Teisinė forma – juridinis asmuo, nesiekianti pelno Kauno miesto savivaldybės institucija.

Darželio grupė – neformaliojo švietimo mokykla

Darželio tipas – darželis

Darželio adresas; Vytauto per.50, 44322 Kaunas, tel. (37) 422383

Mūsų požiūris į vaiką grindžiamas jo individualybe: priimame kiekvieną vaiką tokį, koks jis yra, sutelkiame dėmesį į tas vaiko galias, kurios nuspalvintos vaikystės smalsumu, tiesioginiu ir nuoširdžiu bendravimu, noru kurti, eksperimentuoti. Siekiame tapti modernia ugdymo institucija. Vadovaujantis Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijos (ratifikuota 1995 m. liepos 3 d. įstatymu Nr. I-983) 3 straipsnio nuostata („imantis bet kokių vaiką liečiančių veikslių, <.....> svarbiausia – vaiko interesai“), ugdymo programa orientuota į vaiko poreikių tenkinimą.

Programoje siejamos kelios filosofinės ugdymo kryptys. Labai artimos Ž. Piažė filosofinės idėjos. Jis vaiko žaidimą laikė kūryba, nes žaisdamas vaikas suvokia ir atkuria pasaulį, įprasmina jį. Ž. Piažė įrodė, kad vaiko vystymosi raidos etapų negalima pažeisti nei skubinant, nei lėtinant, vaiko galios turi atsiskleisti natūraliai. Todėl siekiame, kad vaikas žaistų kuo daugiau ir kad visas ugdymo procesas vyktų per žaidimą. Vaikas pats atranda, sužino stebėdamas, fantazuodamas, eksperimentuodamas, tirdamas, kurdamas. Taip sudaromos sąlygos saviraiškos ir savirealizacijos poreikių tenkinimui.

Ugdymo programa skirta trejų - penkerių metų vaikams.

Vaikai ir jų poreikiai

Kuriame erdvę, kurioje vaikas nebijotų būti savimi ir klysti (klaidos traktuojamos kaip galimybė mokytis). Santykyje su vaiku vadovaujamės empatijos principu – stengiamės pajusti ir suprasti vidines priežastis, lėmusias vienokį ar kitokį vaiko išorinį elgesį. Savo pavyzdžiu rodome vaikui, koks turi būti Žmogus ir jo santykis su savimi bei kitais Žmonėmis.

1. Poreikis būti mylimam. Nuoširdžiai domimės kiekvienu vaiku ir mylime jį už tai, kad jis yra, o ne už kažką konkrečiai.

2. Vaiko poreikis bendrauti su bendraamžiais. Mišraus amžiaus grupės sudaro sąlygas įvairiapusiškam socialiniam klimatui: mažesnieji turi motyvaciją augti, vyresnieji mokosi rūpintis silpnesniais, ugdo pasitikėjimą savimi ir savivertę, valią ir atsakomybę.

3. Vaiko saviraiškos ir savirealizacijos poreikio užtikrinimas. Leidžiame vaikui būti orientuotam į procesą. Priimame kūrybą kaip jo saviraiškos, o ne iš anksto numatyto meninio rezultato formą. Vaikas į veiklą įtraukiamas ne manipuliuojant (teigiamu ar neigiamu vertinimu), bet kuriant erdvę, natūraliai žadinančią jo susidomėjimą, norą kurti ir dalyvauti

4. Poreikis žaisti. Žaidimas – ypatinga vaiko veikla, per kurią vaikas išgyvena saviraišką ir savirealizaciją. Žaidimo metu lavėja vaiko intelektas, socialiniai gebėjimai, turteja dvasinis pasaulis.

5. Poreikis bendradarbiauti. Vaikas nuo mažens turi mokintis bendradarbiauti su esančiais šalia jų, mokintis vieni iš kitų, drauge ieškoti bendrų, geriausių sprendimų

6. Poreikis judėti. Įvairiomis veiklomis vaikas tenkins poreikį judėti. Kiekvieną dieną patirs judėjimo džiaugsmą, bus skatinami atlikti įvairius pratimus, kurie lavins fizinę ištvėrę, stiprins sielos ir kūno darną.

7. Pažinimo poreikis – tai įgimta žmogaus savybė, kuri ugdoma skatina vaiko tobulėjimą įvairiose srityse. Pažinti – reiškia domėtis mus supančiu pasauliu, jo įvairiapusiškumu.

Tėvų (globėjų) ir vietos bendruomenės poreikiai

Pagrindinė darželio paskirtis – padėti šeimai auginti vaiką, Programa orientuota į vaiko ar vaikų grupės poreikių tenkinimą, plėtojimą ir nuoseklų vaiko gebėjimų, atsižvelgiant į amžiaus tarpsnius, ugdymą(si). Vaiko ugdymas grindžiamas formų įvairove, sudarant sąlygas plėtoti gebėjimus ir kompetencijas. Vaikas darželyje išmoks save aptarnauti, išmoks patenkinti savo pagrindinius poreikius Ugdymo paskirtis – ugdyti aktyvų ir sąmoningą savo šalies pilietį. Tėvų poreikiai tenkinami organizuojant papildomo ugdymo būrelius įstaigoje, tam, kad dirbantys tėveliai po darželio galėtų nebevesti vaiko kitur, - jis puikiai savo kūrybinius gebėjimus gali realizuoti muzikos, taisyklingos laikysenos formavimo, ir baleto studijos ir keramikos užsiėmimuose, o nuo

Būreliai – vienas iš tėvų lūkesčių, kurį galime patenkinti. Yra poreikis ankstyvajam anglų kalbos mokymui. Vaikas išmoks pasirūpinti savimi, įgys būtinų gyvenimui pasitikėjimo savimi, socialinių, komunikacinių, savitvarkos, savitvarkos įgūdžių,

Darželio „Auksinė žuvelė“ vaikų ugdymo modelis

1 dieninė grupė dirbanti 10,5 val.

Regiono savitumas .

Darželio grupė „Auksinė žuvelė“ įsikūręs Kauno Centro rajone. Tai yra strategiškai patogi Kauno miesto vieta, į kurią patogų atvažiuoti iš visų Kauno miesto mikrorajonų. Patogus ir lengvas susisiekimas. Darželio grupė įsikūrusi šalia „Ramybės“ parko, kuriame vaikai galės ne tik saugiai jaustis, bet ir pažinti gamtą, istoriją, Lietuvos kultūrą. Darželio grupė įsikūrusi šalia arterinės miesto gatvės „Laisvės alėja“. Darželio grupė yra geroje geografinėje padėtyje, netoli centro, todėl su ugdytiniais galime aplankyti daug miestui reikšmingų vietų. Ugdydamas vaikų patriotinius ir tautinius jausmus, ypatingas dėmesys skiriamas jaunojo Lietuvos piliečio ugdymui, krašto papročiams.

Įstaigos savitumas

Darželį lankysiantys vaikai -įvairių tautybių Kauniečiai, arba iš netolimų Kauno apylinkių, kurių gimtosios kalbos skirtingos. Šalia įvairių tautų tradicijų, puoselėjama lietuvių tautos tradicijos, kalba, papročiai.

Didelis dėmesys yra skiriamas specialiųjų ugdymo poreikių vaikams bei jų tėvams. Logopedas, įvertinęs vaiko spec. poreikius, dirba pagal individualias programas, konsultuoja tėvus.

Menų, muzikos ir kūno kultūros pedagogai padeda vaikams plėtoti jų saviraišką, ugdyti meninę bei sveikatos saugojimo kompetencijas.

Vadovai turi aukštąjį išsilavinimą, pedagogo kvalifikaciją ir direktorius turi II vadybinę kategoriją.

Įstaigos pedagogai nuolat kelia savo kvalifikaciją, dalyvaudami seminaruose, kursuose, projektuose, konferencijoje.

Ugdymas grindžiamas sveikos gyvensenos nuostatų formavimu, rusų kultūros vertybių puoselėjimu, etnokultūriniu ugdymu, harmoninga pedagogo ir ugdytinio sąveika, kurioje kiekvienas vaikas vertinamas kaip asmenybė, pripažįstant jo teisę gyventi ir elgtis pagal prigimtį, ugdant šeimoje pagal rusų liaudies tradicijas, patirtį bei kuriant tinkamą aplinką vaiko ugdymui(si).

II. IKIMOKYKLINIO UGDYMO PRINCIPAI

Ikimokyklinio ugdymo programos tikslai uždaviniai ir principai siejasi su mokyklos filosofija, kuri atspindi įstaigos savitumą, unikalumą, bendruomenės poreikius.

Programos esmę sudaro:

Planuodamas ugdymo turinį, metodus, parinkdamas priemones, kurdamas ugdymo aplinką, organizuodamas ugdymo procesą, numatydamas pedagoginės sąveikos būdus, bendradarbiavimo su tėvais (globėjais), vietos bendruomene ir socialiniais partneriais formas, darželio grupė vadovaujasi šiais principais:

Humaniškumas – vaiko kaip asmenybės gerbimas; jis turi teisę gyventi pagal prigimtį, asmeninę patirtį.

Ugdymo individualizavimas - grindžiamas kiekvieno vaiko asmenybės pažinimu, poreikių, interesų, galimybių išryškinimu ir atskleidimu. Sąlygų sudarymu tobulinti mažiau išugdytas vaiko raidos sritis.

Visuminis, integralus ugdymas – skatinama vaiko asmenybės raida, atsižvelgiama į kultūros dėsningumus, siekiama kūrybinių galių, mąstymo, veiksmų plėtotės, vertybinių nuostatų.

Specialiųjų poreikių vaikų ugdymas – grindžiama tolerancija kitokiam nei visi, pagarba vaikų skirtumams. Ugdymo turinys bei ugdymo aplinka pritaikoma specialiųjų poreikių vaiko kompetencijoms plėtoti.

Tęstinumo principu siekiama, kad nuo ankstyvojo amžiaus ugdomas vaikas pagal kompetencijas būtų ugdomas ta pačia sistema ir toliau. Be to, lopšelyje – darželyje sudarytos puikios sąlygos tęstinumui – nuo ankstyvojo amžiaus iki pradinės mokyklos.

Demokratiškumo principas. Darželio grupės vaikai skatinami reikšti savo nuomonę, rinktis jam patinkančią veiklą. Ypač svarbi tėvų nuomonė, kurią jie gali reikšti visais su vaiku susijusiais klausimais..

Prieinamumo principas. Pedagogas žino kiekvieno vaiko poreikius ir pažintines galimybes, kiekvienam pateikia tokias užduotis, kokias jis gali įveikti ir atlikti. Vadovaujantis šiuo principu kuriamos optimalias sąlygas ugdymui(si).

III. TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

TIKSLAS:

Atsižvelgiant į pažangiausias mokslo ir visuomenės raidos tendencijas, kurti tinkamas sąlygas, padėsiančias vaikui tenkinti prigimtinius, kultūrinius, socialinius, pažintinius poreikius.

UŽDAVINIAI:

- Saugoti ir stiprinti vaiko psichinę ir fizinę sveikatą, garantuoti jo saugumą, tenkinti aktyvumo ir judėjimo poreikį.
- Palaikyti vaikų žaidybinę veiklą
- Plėtoti vaiko supratimą apie aplinkinį pasaulį, sudaryti galimybes patirti pažinimo džiaugsmą, plėsti intelektualius gebėjimus, atrasti ir perimti įvairius pasaulio pažinimo būdus, daug kartų mėginti, atrasti, keisti, priimti sprendimus, modeliuoti ir kūrybiškai interpretuoti.
- Lavinti vaiko kūrybiškumą, žadinti jautrumą aplinkos estetikai ir meno reiškiniams, pagarbą tradiciniam menui, skatinti atskleisti save meno priemonėmis ir kitais būdais.
- Siekti bendravimo ir socialinių įgūdžių formavimosi, sudarant palankią aplinką kartu veikti ir žaisti.

IV. UGDYMO TURINYS, METODAI IR PRIEMONĖS

Numatant ugdymo(si) metodus, siekta, kad jie atspindėtų pagrindinius mokyklos veiklos būdus. Sveikatos ugdymas glaudžiai siejasi su kitomis veiklos rūšimis. Todėl ugdymo procese svarbu nustatyti įvairių veiklos sričių ryšius, jų tarpusavio sąveiką. Taip gilinamas vaikų sveikos gyvensenos kaip vienumos, kur viskas tarpusavyje susiję, supratimas. Visa tai diegiama per vaikų tyrinėjimus, atradimus, žaismingas ir patrauklias situacijas, pasidalinimą su kitais savo mintimis, įspūdžiais, jausmais ir potyriais.

Vaikų ugdymo(si) metodai atspindi veiklos būdus, stimuliuoja pačių vaikų aktyvią veiklą, apjungia pedagogų ir vaikų pastangas siekti bendro tikslo. Metodai nukreipti į visuminį vaiko ugdymą, dėmesys paskirstomas visų kompetencijų (socialinės, komunikavimo, pažinimo, sveikatos saugojimo, meninės) ugdymui, kompleksiskai ugdomi bendrieji bei individualūs gebėjimai (meniniai, intelektualiniai ir kt.). Nuo pedagogo asmenybės, jo kompetencijos, vertybių ir mokėjimo jas perteikti didžia dalimi priklauso ugdymo kokybė ir rezultatai. Ugdomojoje veikloje naudojama daug ugdymo metodų: žaidimas; spontaniška veikla; pavyzdys; pokalbis; bendradarbiavimas; tyrinėjimas-eksperimentavimas; šventės; išvykos ir kt.

Pasirinkti ugdymo metodai atitinka vaikų amžių ir galimybes, individualius poreikius ir neprieštarauja šiuolaikinės pedagogikos principams. Jie atnaujinami, papildomi, atsižvelgiant į vaikų pageidavimus, pedagogų sumanymus, tėvų rekomendacijas, metodų taikymo veiksmingumo vertinimo rezultatus, informacinę medžiagą, pedagoginę bei metodinę literatūrą.

Atsižvelgiant į .

Ugdymo metodai:

1. Žaidybiniai - žaisdami vaikai patiria, išgyvenimus, sužino, kuria, atranda ir perima svarbiausias dvasines vertybes.

- Sudaroma palanki ugdymo(si) aplinka vaiko žaidimų, aktyvumo, iniciatyvumo, savarankiškumo skatinimui.
- Palaikoma vaiko sumanytas žaidimas ar kita veikla, skatinami kiti vaiko sumanymai.

2. Kūrybiniai - sudaromos sąlygos vaikams kelti ir įgyvendinti savo idėjas, ieškoti problemų sprendimų būdų, tyrinėti, analizuoti ir t.t.

- Kūrybiška vaiko ir pedagogo sąveika (partnerystė, naujų idėjų pasiūlymas, vaikų idėjų, sumanymų išplėtojimas, diskusijos, problemų sprendimas sumanytų projektų įgyvendinimas, susitarimai tarp pedagogo ir vaikų ir t.t.).

3. Praktiniai - jų pagalba vaikai per ugdomąją veiklą susipažįsta su juos supančia aplinka.

- Ugdymas pavyzdžiu, skatina sekti geru draugų ar suaugusiojo pavyzdžiu, būti patarėju.

4. Vaizdiniai - siekiama patikslinti vaiką supančio pasaulio objektų suvokimą, išsiaiškinti vaiko nuomonę (piešinėliai, knygelė spalvinimas, paveikslėlių analizė ir aptarimas, stebėjimas, tyrinėjimas ir t.t.).

5. Žodiniai - suteikia galimybę perteikti ir gauti informaciją (pokalbis, pasakojimas, aiškinimas, pasakų sekimas ir t.t.).

6. Projektiniai – suteikti galimybę aktyviai veikti, priimti sprendimus, spręsti iškilusias problemas.

Ugdymo priemonės:

Ugdymo priemonės, parengtos ir pritaikytos vaikams, atitinka vaikų poreikius. Ugdymo procesui reikalinga literatūra ir priemonės - programinė, informacinė, mokslo, populiarioji, vaikų, klasikinė, metodinė, grožinė literatūra, kultūros, švietėjiški ir mokslo populiarinimo periodiniai leidiniai, vaizdinės, techninės, demonstracinės, skaitmeninės mokymo priemonės, lavinantys mąstymą žaislai, stalo žaidimai, literatūra ir pratybų sąsiuviniai. Įvairios priemonės skatinančios vaikų kūrybiškumą (popierius, flomasteriai, pieštukai, guašas plastilinas, modelinas, vaškinės kreidelės ir kt.), įvairios vaizdinės priemonės, gaubliai, sporto inventoriūs (kamuoliai, lankai, šokdynės), muzikos instrumentai, muzikiniai įrašai; vaikiški baldai; baldai, reikalingi mokymo priemonėms laikyti.

Komunikavimo kompetencija		
Centrai	Vaiko veiksenos, gebėjimai	Tėvų dalyvavimas
Kalbos ir literatūros	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Turtina žodyną: varto knygeles, enciklopedijas, klauso grožinės literatūros kūrinių, žaidžia vaidmeninius žaidimus; ▪ Mokosi mįslių, priežodžių, eilėraščių; ▪ Dalijasi mintimis apie save ir pasaulį: kalba, pasakoja, atpasakoja pagal paveikslėlius, piešia raides, rašto elementus, ženklus, ornamentus, juos karmo, klauso įrašų; ▪ Eksperimentuoja su sakytine ir rašytine kalba: kuria istorijas, žaidžia su raidžių kasa, dėlionėmis, didaktiniais žaidimais; ▪ Dalyvauja išvykose, ekskursijose į muziejus, parduotuves, zoologijos sodą ir kt.; 	Pristato pagamintas priemonės (knygeles, raides, geometrines formas, siūtas lėles ir t.t.)
Matematikos ir konstravimo	<ul style="list-style-type: none"> ▪ turtina žodyną; ▪ geba svarstyti, diskutuoti, apibūdinti, aiškinti, informuoti ▪ pastebi ženklų, formų panašumus ir skirtumus – lavėja vaiko rengimasis ir girdimasis suvokimas 	
Gamtos tyrinėjimų	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pastebi panašumus ir skirtumus vykstančius gamtoje; ▪ įgyja patirties naudotis literatūra, enciklopedijomis, žinynais ir kt.; ▪ eksperimentuodamas geba padaryti išvadas; 	
Dailės	<ul style="list-style-type: none"> ▪ įpranta sukaupti dėmesį; ▪ įgyja patirties komentuoti savo kūrybą; ▪ išmoksta savo išgyvenimus, patirtį, mintis reikšti piešiniais, ženklais, raidėmis; 	
Vaidmeninių žaidimų	<ul style="list-style-type: none"> ▪ geba vaidinti, improvizuoti, baigti pasaką, sukurti naujus žodžius; ▪ intuityviai geba suvokti balso stiprumo, kalbėjimo tempo, intonacijų, pauzių variantiškumą; ▪ išmoksta taisyklingai ir aiškiai tarti dauguma kalbos garsų; 	
Statybinių žaidimų	<ul style="list-style-type: none"> ▪ turtina žodyną (statinių pavadinimai, transporto priemonės, kelio ženklai ir t.t.) ▪ įgyja patirties pasakoti, klausinėti, atsakinėti; 	
Valgio gaminimo	<ul style="list-style-type: none"> ▪ turtina žodyną (valgių pavadinimai, virtuvės įrankių, įrangos pavadinimai, produktų įvairovė ir t.t.); ▪ įgyja supratimą apie valgių gaminimą, būdus 	
Smėlio ir vandens	<ul style="list-style-type: none"> ▪ įgyja patirties bendrauti ir bendradarbiauti 	
Žaidimai lauke	<ul style="list-style-type: none"> ▪ bėgioja, šokinėja, šuoliuoja, laisvai juda, laipioja; ▪ kasa smėlį, renka akmenukus, lapus; ▪ triukšmauja, dainuoja, šūkauja 	

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ lankosi įvairiose Kauno centro mikrorajono įstaigose ▪ klauso gamtos garsų, uosto gėlių kvapus, čiupinėja žemę ▪ žaidžia su kamuoliais, šokinėja per šokdynes; ▪ žiemą – lipdo, čiuožinėja ant ledo, važinėja rogutėmis; ▪ žaidžia teminius žaidimus; 	
Socialinė kompetencija		
Centrai	Vaiko veiksenos	Tėvų dalyvavimas
Kalbos ir literatūros	<ul style="list-style-type: none"> ▪ išmoksta atpažinti, parašyti savo vardą; ▪ geba pasakyti ko nori, kuo domisi, ką mėgsta; ▪ geba organizuoti žaidimą, kuria žaidimo taisyklės ▪ dalyvauja bendraamžių pokalbiuose, žaidimuose; ▪ įpranta sutvarkyti savo vietą, tausoja knygas, žaislus ir pan; 	Dalyvauja bendruomenės susirinkimuose, ekskursijose, išvykose, renginiuose, projektuose, talkose.
Matematikos ir konstravimo	<ul style="list-style-type: none"> ▪ žaisdamas įvairius žaidimus bendrauja ir bendradarbiauja su vienu ar keliais vaikais, tariasi dėl taisyklių, siūlo sprendimus 	
Gamtos tyrinėjimu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ stebi ir fiksuoja: temperatūrą, vėją, debesis, spalvas, formas, paviršiaus savybes, kvapus; įvardija jų sąvokas; ▪ lygina: įtvirtina matematinės sąvokas praktikoje – lygu, nelygu, daugiau, mažiau, didesnis, mažesnis ir t.t.; ▪ klausinėja ir domisi; ▪ bendrauja: pasakoja įvairias istorijas, piešia, samprotauja įvairiais klausimais; ▪ klasifikuoja: išskiria požymius, pagal juos suskirsto; skaičiuoja, pažįsta spalvas, dydį, formą, svorį ir t.t. ▪ naudojami enciklopedijomis, kalendoriais, žinynais: mokosi rasti informaciją pagal rodykles; ▪ augina ir globoja: augina gyvūnėlių, juo rūpinasi; augina savo augalus, juos prižiūri, globoja, išsiaiškina jų maisto, vandens, būsto reikmes, palyginą natūralią aplinką su grupės aplinka; ▪ atsineša savo gyvūnus iš namų - „pasisvečiuoti“ grupėje, susipažinti su draugais; ▪ renka ekspoziciją, demonstruoja: pasirinkta tema (arba nebūtinai) renka eksponatus, įkuria grupės „muziejų“ jų eksponavimui, organizuoja mini ekskursijas kitų grupių vaikams, jiems pasakoja, kaip tie dalykai atkeliavo į grupę, ką jie reiškia, kuo 	

	<p>naudingi ir pan.;renka informaciją apie tam tikrus reiškinius, veda dienoraštį, renka nuotraukas;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ eksperimentuoja ir bando: pasitelkdami įvairias medžiagas, atlieka eksperimentus, kuria, daro išvadas (magnetai, vanduo, ledas); tiria vandens fizines savybes; ▪ naudojami matavimo prietaisais: vaikai ne tik susipažįsta, kaip atrodo tam tikri matavimo prietaisai, indai, bet ir patys juos išbando (termometrai, laikrodžiai, barometrai, svarstyklės ir kt.); ▪ tyrinėja gamtos objektus visais pojūčiais: įvairių medžiagų pavadinimus, jų panaudojimą, liečia, pritaiko; gyvųjų augalų ir gyvūnų pavadinimus, jų savybes; įvardija gamtos reiškinius; ▪ turtina žodyną: naujomis sąvokomis, terminais, įrankių, prietaisų pavadinimais ir t.t.; formuluoja klausimus, ieško sprendimų ir atsakymų; ▪ gamina maketus, kitus darbelius; ▪ žiūri pro langus: toks priėjimas prie lango būtinas, kad nuolat vaikai matytų, kas vyksta lauke; ▪ ištisis metus gyvąją gamtą tyrinėja lauke; dalyvauja teminėse išvykose į gamtą, stebi reiškinius, renka šiukšles ir pan. 	
Dailės	<ul style="list-style-type: none"> ▪ įgyja patirties organizuoti savo ir draugų kūrybą; ▪ geba piešiniu išreikšti savo emocinę būseną ▪ įgyja supratimą gerbti kito kūrybą. 	
Vaidmeninių žaidimų	<ul style="list-style-type: none"> ▪ veikia spontaniškai; ▪ žaidžia siužetinius-vaidmeninius žaidimus, apjungiant kelis veiklos centrus; ▪ inscenizuoja literatūrinius siužetus, improvizuoja; ▪ gamina įvairias lėles (pirštines, lazdelines, marionetes, stalo) ir vaidina su jomis; ▪ kuria siužetus, imituoja veiksmo vietas, personažus, gyvūnų judesius, balsus; ▪ dalyvauja išvykose į lėlių teatrą, teminėse išvykose į Kauno centrinę paštą, vaistinę, Viešąją biblioteką, parduotuvę ir pan.; 	

Statybinių žaidimų	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dėlioja detales horizontaliai – viena linija, vertikalčiai – vieną ant kitos, paliekant tarpus tarp detalių, išdėlioja plyteles ratu; ▪ lygiuoja daiktus pagal dydį ir formą; ▪ kaitalioja detales; ▪ jungia 3-4 įvairių formų detales į visumą ▪ jungia asmeninius ir kolektyvinius statinius, atsižvelgiant į statinio konstrukciją; ▪ formuoja uždaras erdves, matuoja, lygina; ▪ pritaiko statinius kitiems žaidimams; ▪ konstruoja pagal pasiūlymus ir taisykles, naudojantis piešiniais, fotonuotraukomis; ▪ savarankiškai pasirenka reikalingas statybines medžiagas; ▪ statinių puošybai panaudoja įvairius daiktus – vėliavėles, medžiagų skiauteles, vairus, kelio ženklus, dirbtines kepurėles, gamtinę medžiagą, popierių, pieštukus, žirkles, virveles ir kt.; ▪ analizuoja statinio pavyzdį, išskirdami pagrindines dalis, lygina jas pagal dydį, formą, tų dalių išsidėstymą erdvėje; ▪ numato statybos veiksmus; ▪ pagarbiai elgiasi su draugų statiniais – bendrai džiaugiasi; ▪ ištisus metus stebi ir tyrinėja statinius ekskursijų metu po mikrorajoną, miestą ir pan. 	
Valgio gamtinimo	<ul style="list-style-type: none"> ▪ tyrinėja įvairius maisto produktus (kilmę, sandarą, skonį, kvapą ir pan.); ▪ mokosi naudotis stalo įrankiais, buitinais prietaisais; ▪ serviuoja stalą; ▪ gamina nesudėtingus užkandžius; ▪ kuria receptus, juos renka, sega į grupės receptų knygą; ▪ skaičiuoja produktus, grupuoja, lygina, sveria ir pan.; ▪ tyrinėja sveiko maisto piramidę. 	
Smėlio ir vandens	<ul style="list-style-type: none"> ▪ įgyja supratimą apie saugų elgesį savo ir draugų atžvilgiu; ▪ išmoksta įvertinti savo ir draugo elgesį, valdyti emocijas. 	
Žaidimai lauke	<ul style="list-style-type: none"> ▪ bėgioja, šokinėja, šuoliuoja, laisvai juda, laipioja; ▪ kasa smėlį, renka akmenukus, lapus; ▪ triukšmauja, dainuoja, šūkauja; ▪ lankosi įvairiose Centro mikrorajono įstaigose; ▪ klauso gamtos garsų, uosto gėlių kvapus, čiupinėja žemę; ▪ žiemą – lipdo, čiuožinėja ant ledo, važinėja rogutėmis; 	

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ maudosi pripučiamuose baseinuose; ▪ žaidžia su kamuoliais, šokinėja per šokdynes; ▪ žaidžia teminius žaidimus: klasė, slėpynės ir kt; 	
Pažinimo kompetencija		
Centrai	Vaiko veiksenos, gebėjimai	Tėvų dalyvavimas
Kalbos ir literatūros	<ul style="list-style-type: none"> ▪ domisi savimi ir jį supančia aplinka, išpūdžius perteikia žaisdamas; ▪ įgunda domėtis grožine literatūra; ▪ išmoksta saugoti ir tausoti knygeles. 	Renka ir pristato informacinę, gamtinę medžiagą; dalyvauja rengiant, turtinant veiklos centrus
Matematikos ir konstravimo	<ul style="list-style-type: none"> ▪ skaičiuoja: skaičių eilė, skaičių kaimynai; ▪ apskaičiuoja: sudėties, atimties veiksmi; ▪ klasifikuoja, rūšiuoja pagal įvairias savybes: spalvą, formą, dydį ir pan; ▪ matuoja: tarp daugybės daiktų randa standartinius vienetų; ▪ palygina: lygu, daugiau, mažiau ir pan.; ▪ orientuojasi lauke: paros dalyse, laiko santykiuose; ▪ vartoja matematinės sąvokas. 	
Gamtos tyrinėjimų	<ul style="list-style-type: none"> ▪ stebi ir fiksuoja, vėją, debesis, spalvas, paviršiaus savybes, kvapus; įvardija jų sąvokas; ▪ klausinėja ir domisi; ▪ lygina: įtvirtina matematinės sąvokas praktikoje-lygu, nelygu, daugiau, mažiau, didesnis, mažesnis ir t.t.; ▪ klasifikuoja: išskiria požymius, pagal; juos suskirsto; skaičiuoja, pažįsta spalvas, dydį, formą, svorį ir t.t.; ▪ bendrauja: pasakoja įvairias istorijas, piešia, samprotauja įvairiais klausimais; ▪ naudojami enciklopedijomis, kalendoriais, žinynais: mokosi rasti informaciją pagal rodykles; ▪ augina ir globoja: augina gyvūnėlį, juo rūpinasi; augina savo augalus, juos prižiūri, globoja, išsiaiškina jų maisto, vandens, būsto reikmes, palygina natūralią aplinką su grupės aplinka; atsineša savo gyvūnus iš namų - „pasisvečiuoti: grupėje, susipažinti su draugais; ▪ renka ekspoziciją, demonstruoja: pasirinkta tema (arba nebūtinai) renka eksponatus, įkuria grupės „muziejų“ jų eksponavimui, renka informaciją apie tam tikrus reiškinius, veda dienoraštį, renka nuotraukas; ▪ eksperimentuoja ir bando: pasitelkdami įvairias medžiagas, atlieka eksperimentus, kuria, daro išvadas (magnetai, vanduo, ledas); tiria vandens fizines savybes; 	

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ naudojami matavimo prietaisai: vaikai ne tik susipažįsta, kaip atrodo tam tikri matavimo prietaisai, indai, bet ir patys juos išbando (termometrai, laikrodžiai, barometrai, svarstyklės) ▪ tyrinėja gamtos objektus visais pojūčiais: įvairių medžiagų pavadinimus, jų panaudojimą, liečia, pritaiko; gyvųjų augalų ir gyvūnų pavadinimus, jų savybes, įvardija gamtos reiškinius; ▪ turtina žodyną: naujomis sąvokomis, terminiais, įrankių, prietaisų pavadinimais ir t.t.; formuluoja klausimus, ieško sprendimų ir atsakymų; ▪ gamina maketus, kitus darbelius; ▪ žiūri pro langą: toks priėjimas prie lango būtinas, kad nuolat vaikai matytų kas vyksta lauke; ▪ ištisus metus gyvąją gamtą tyrinėja lauke, dalyvauja teminėse išvykose į gamtą, stebi reiškinius, renka šiukšles ir pan.; 	
Dailės	<ul style="list-style-type: none"> ▪ įgyja patirties ekskursijų metu, savo įspūdžius perteikia kūryboje; ▪ išradingai naudoja gamtinę medžiagą darbeliuose. 	
Statybinių žaidimų	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dėlioja detales horizontaliai – viena linija, vertikalčiai – vieną ant kitos, paliekant tarpus tarp detalių, išdėlioja plyteles ratu; ▪ lygiuoja daiktus, pagal dydį ir formą; ▪ kaitalioja detales; ▪ jungia 3-4 įvairių formų detales į visumą; ▪ jungia asmeninius ir kolektyvinius statinius, atsižvelgiant į statinio konstrukciją; ▪ formuoja uždaras erdves, matuoja, lygina; ▪ pritaiko statinius kitiems žaidimams; ▪ konstruoja pagal pasiūlymus ir taisykles, naudojantis piešiniais, fotonuotraukomis; ▪ savarankiškai pasirenka reikalingas statybines medžiagas; ▪ statinių puošybai panaudoja įvairius daiktus – vėliavėles, medžiagų skiauteles, vairus, kelio ženklus, dirbtines kepurėles, gamtinę medžiagą, popierių, pieštukus, žirkles, virveles ir kt.; ▪ analizuoja statinio pavyzdį, išskirdami pagrindines dalis, lygina jas pagal dydį, formą, tų dalių išsidėstymą erdvėje; ▪ numato statybos veiksmus; ▪ pagarbiai elgiasi su draugų statiniai – bendrai džiaugiasi; ▪ ištisus metus stebi ir tyrinėja statinius ekskursijų metu po mikrorajoną, miestą ir pan.; 	

Valgio gaminimo	<ul style="list-style-type: none"> ▪ tyrinėja įvairius maisto produktus (kilmę, sandarą, skonį, kvapą ir pan.); ▪ mokosi naudotis stalo įrankiais, buitinais prietaisais; ▪ serviuoja stalą; ▪ gamina nesudėtingus užkandžius; ▪ kuria receptus, juos renka, sega į grupės receptų knygą; ▪ skaičiuoja produktus, grupuoja, lygina, sveria ir pan.; ▪ tyrinėja sveiko maisto piramidę; 	
Smėlio ir vandens	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pilsto vandenį į indelius, matuoja, lygina; ▪ pajaučia temperatūros skirtumą; ▪ žaidžia su spalvomis; ▪ ant šlapio smėlio piešia elementus; ▪ bando, eksperimentuoja su burbulais, muilu; ▪ lygina skęstančius daiktus; ▪ stebi ir klausinėja; ▪ kasa, sijoja, lipdo, stato, rausia tunelius ir kt.; ▪ mėgaujasi vandens ir smėlio savybėmis; ▪ vysto matematinius pradmenis, lygindami formas, kiekį, svorį, tūrį. Skatinami tyrinėti, stebėti, džiaugsmingai atrasti, įgyja patirties išsiaiškindami vandens ir smėlio savybes eksperimentuodami; 	
Žaidimai lauke	<ul style="list-style-type: none"> ▪ išmoksta atpažinti pagrindinius metų laikų požymius; ▪ tyrinėja augalus; ▪ stebi orus ir pan. 	
Sveikatos saugojimo ir stiprinimo kompetencija		
Centrai	Vaiko veiksenos, gebėjimai	Tėvų dalyvavimas
Kalbos ir literatūros	<ul style="list-style-type: none"> ▪ įgyja patirties apie sveikatos saugojimą, iš plakatų, paveikslėlių, stalo žaidimų, knygelių, pasakų, eilėraščių ir pan. 	Dalyvauja sportiniuose įstaigos, mikrorajono, miesto renginiuose; gamina sporto priemones.
Matematikos ir konstravimo	<ul style="list-style-type: none"> ▪ išmoksta saugiai elgtis kelyje žaidžiant įvairius stalo žaidimus; ▪ lavina rankų smulkiuosius raumenis: konstruoja, ardo-jungia, rūšiuoja. 	
Gamtos tyrinėjimų	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sužino apie teigiamą ir neigiamą aplinko poveikį žmogui. 	
Dailės	<ul style="list-style-type: none"> ▪ perteikia turimus sveikatos tausojimo įgūdžius savo kūryboje 	
Vaidmeninių žaidimų	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sugeba sukurti siužetus savo žaidimams iš patirties ir jį supančios aplinkos. 	
Statybinių žaidimų	<ul style="list-style-type: none"> ▪ išmoksta saugiai žaisti su draugais ir greta draugo ▪ mokosi pagrindinių kelių eismo taisyklių (šviesoforas, perėja ir kt.); 	

Valgio gaminimo	<ul style="list-style-type: none"> ▪ tyrinėja įvairius maisto produktus (kilmę, sandarą, skonį, kvapą ir pan.); ▪ mokosi naudotis stalo įrankiais, buitinais prietaisais ▪ serviuoja stalą; ▪ gamina nesudėtingus užkandžius; ▪ kuria receptus, juos renka, sega į grupės receptų knygą; ▪ skaičiuoja produktus, grupuoja, lygina, sveria ir pan.; ▪ tyrinėja sveiko maisto piramidę. 	
Smėlio ir vandens	<ul style="list-style-type: none"> ▪ įgyja supratimą apie žmogų žaidimą su vandeniu ir smėliu; ▪ patiria teigiamas emocijas 	
Žaidimai lauke	<ul style="list-style-type: none"> ▪ bėgioja, šokinėja, šuoluoja, laisvai juda, laipioja; ▪ kasa smėlį, renka akmenukus, lapus; ▪ triukšmauja, dainuoja, šūkauja; ▪ lankosi įvairiose Centro mikrorajono įstaigose; ▪ klauso gamtos garsų, uosto gėlių kvapus, čiupinėja žemę; ▪ žiemą - lipdo, čiuožinėja ant ledo, važinėja rogutėmis; ▪ žaidžia su kamuoliais, šokinėja per šokdynes; ▪ žaidžia teminius žaidimus: klasė, slėpynės ir kt.; 	
Kūno kultūra	<ul style="list-style-type: none"> ▪ atlieka ėjimo, bėgimo, pusiausviros pratimus; ▪ laipioja, ropoja, lenda; ▪ mēto; ▪ šuoluoja; ▪ žaidžia žaidimus: lietuvių liaudies, judriuosius žaidimus, žaidimus su taisyklėmis; ▪ improvizuoja žaisdami; ▪ dalyvauja kūno kultūros ir sveikatos renginiuose: sportinėse programose, sveikatos dienos paminėjime, vasaros olimpiadoje, žiemos olimpiadoje, kalėdinėse estafetėse ir kt., gimnazijos organizuojamuose sportiniuose renginiuose. 	

Meninė kompetencija		
Centrai	Vaiko veiksenos, gebėjimai	Tėvų dalyvavimas
Kalbos ir literatūros	<ul style="list-style-type: none"> ▪ grožisi savo ir kitų dailės kūryba, aiškina savo sumanymus; ▪ patirtus įspūdžius po ekskursijos, išvykos perteikia kalbinėmis priemonėmis; ▪ vartoja smulkiają tautosaką. 	<p>Kuria ir gamina vaidybinius kostiumus, kaukes, dekoracijas; pildo įstaigos fonoteką naujais muzikiniais įrašais, pasakomis ir pan.</p> <p>Dalyvauja įvairiose piešinių ir darbelių parodose, akcijose drauge su savo vaikais pristato kūrybos darbus; dalyvauja tradiciniuose įstaigos renginiuose.</p>
Matematikos ir konstravimo	<ul style="list-style-type: none"> ▪ geba dėlioti įvairias mozaikas, konstruktorius ir kitus stalo žaidimus pagal pateiktus arba pačių sukurtus pavyzdžius. 	
Gamtos tyrinėjimų	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kūrybiškai naudoja gamtinę medžiagą savo darbeliuose; ▪ išvykų metu grožėtis gamtos vaizdais, garsais, spalvomis, formų deriniais; ▪ ugdomi pastebėti ir jausti metų laikų kaitą, kalendorinių švenčių ir papročių, kalendorinių dainų, ratelių bei žaidimų darną. 	
Dailės	<ul style="list-style-type: none"> ▪ valdo pirštų ir riešo judesius ir daug kartų juos kartuoja, kerpa nesudėtingas lenktų linijų formas; dėlioja įvairių formų karpinius ir prikljuoja,; tapo pirštais; ▪ lavina vaizduotę; lipdo ir modeliuoja iš plastilino; darbeliuose naudoja gamtinę medžiagą; ▪ įgyja simbolinio mąstymo pradmenis,; piešia simbolinius žmones,; brėžia linijas ir geometrines figūras; ▪ susipažįsta su įvairia dailės technika: lieja akvarele, tapo guašu, lieja dėmes, apvedžioja įvairius daiktus, įvairiems darbams naudoja siūlus; ▪ dalyvauja išvykose į liaudies buities muziejų, Kauno pilį, Sargėnų istorinį parką, Botanikos sodą, zoologijos sodą 	
Vaidmeninių žaidimų	<ul style="list-style-type: none"> ▪ geba laisvai, išraiškingai vaidinti, improvizuoti pačių sukurtus ir žinomus siužetus; ▪ ugdomi estetinį skonį, vaizduotę; ▪ išmoksta save išreikšti meno kalba, kurti; ▪ spontaniškai reiškia savo nuotaiką, jausmus, mintis bei santykį su pasauliu įvairiomis meninėmis raiškos priemonėmis; 	
Statybinių žaidimų	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ugdomi savitvarką ▪ įgunda įvardinti savo statinius, naudoti dekoratyvines, labiau simetriškas formas; ▪ išmoksta atkartoti žinomus, matytus statinius, kurie suteikia stiprų impulsą vaidmeniniams žaidimams; ▪ geba kurti natūraliai, laisvai, drąsiai, savitai, keičiant, pritaikant, pertvarkant; 	
Valgio gamavimo	<ul style="list-style-type: none"> ▪ įgyja supratimą apie stalo serviravimą, maisto pateikimą; ▪ susipažįsta su maisto produktų spalvomis, pjaustymo formomis; ▪ aktyvina skonio, uoslės ir lytėjimo pojūčius; 	

Smėlio ir vandens	<ul style="list-style-type: none"> ▪ įgunda išradingai statyti ir puošti statinius iš smėlio; ▪ grožisi ir vertina savo draugų kūryba; ▪ geba tikslingai panaudoti naujas priemones, pažįsta vandens ir smėlio savybes. 	
Žaidimai lauke	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kaupia patirtį visais pojūčiais; ▪ klauso gamtos garsų, uosto gėlių kvapus, čiupinėja žemę; ▪ žiemą lipdo sniego statinius; ▪ stebi ir įsimena natūralių spalvų įvairovę ir pritaiko savo kūryboje; ▪ randa galimybių savo vaizduotei ir išradingumui plėstis: žaisdami vaidmeninius žaidimus, piešdami ant grindinio, supdamiesi, geriau perpranta pasaulį; ▪ lengviau dalinasi savo jausmais. 	
Muzikos	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dainuoja drauge ir po vieną ▪ atkartoja ritmą, kuria; ▪ eksperimentuoja garsais, groja įvairiais muzikos instrumentais; ▪ analizuoja garsus, mokosi natų pavadinimus; ▪ klausosi muzikos; ▪ kuria ir išreiškia save, improvizuodami muzikos garsais, vaidina ir pan.; ▪ improvizuoja dainuodami, mušdami ritmą; ▪ gamina muzikos instrumentus, penklines iš popieriaus, gamtinės medžiagos ir pan.; ▪ pagal esamą metų laiką mokosi įvairių ratelių, kalendorinių dainų 	

V. UGDYMO PASIEKIMAI IR JŲ VERTINIMAS

Vertinimas – nuolatinis procesas, kuris vyksta pastoviai. Neatsiejama kokybiško ugdymo (si) dalis – vaiko pasiekimų vertinimas, nuolat stebint jį, kaupiant informaciją apie vaiką, jo ugdymosi ypatumus bei daromą pažangą atskirais amžiaus tarpsniais.

Taikomi įvairūs pasiekimų vertinimo metodai (vaikų gebėjimų skalės, darbelių analizė, vaikų veiklos stebėjimų analizė, individualios programos, kūrybiškumas). Medžiaga apie ikimokyklinio amžiaus (3 m. - 6 m.) vaikų pasiekimus kaupiami vaiko aplankale (vaikų darbeliai, specialistų atsiliepimai, anketinės apklausos, atsiliepimai apie vaiko pasiekimus ir t.t) vaiko ugdymo pasiekimai vertinami du kartus per metus - spalio-gegužės mėnesiais. Vaikų ugdymo (si) pažanga ir pasiekimai atsispindi grupių žurnaluose, individualiose programose, projektuose, posėdžių protokoluose.

Vertinimo principai:

Lopšelyje-darželyje taikomas idiografinio (individualios pažangos) vertinimo principas

Tikslas:

Suteikti vaikui sąlygas ir galimybes bręsti kaip asmenybei

Uždaviniai:

- Padėti vaikui pažinti save
- Padėti pedagogui išvelgti vaiko ugdymosi galimybes
- Diferencijuoti ir individualizuoti ugdymosi procesą
- Suteikti tėvams (globėjams) informaciją apie ugdymosi kokybę
- Suteikti pagalbą vaikui pagal jo poreikius

Vertintojai:

- Auklėtoja vaiką stebi ir analizuoja jo darbus, veiklą visą laiką. Neformalaus stebėjimo metu auklėtoja nieko neužsirašinėja. Turint aiškų tikslą pasižymima, ar vaikas įgijo tam tikrų įgūdžių, ar suvokė tai, ką reikėjo
- Tėvai - bendraujant su vaiku, reikiant pabrėžia gerą jo elgesį, gerbia jo jausmus, mintis, kelia reikalavimus, kad atitiktų vaiko raidos pakopą, priderina savo lūkesčius prie vaiko galimybių, gebėjimų.
- Specialistai - pastebi, komentuoja, pagyria vaiką už atitiktą darbą, nupieštą piešinį,

Stebėjimo būdai:

Informacija renkama neformaliai: stebint, analizuojant, komentuojant, aptariant. Mokslo metų pradžioje ir pabaigoje (esant reikalui ir dažniau) vaiko pažangą fiksuoja auklėtoja ir tėvai. Svarbiu pažangos vertinimo proceso dalyviu yra pats vaikas: jis lygina, analizuoja savo darbus, pastebi trūkumus ir pasiekimus, numato, ko jam reikėtų siekti ateityje.

Tėvai su grupės pasiekimais supažindinami susirinkimų metu. Su individualia vaiko pažanga ir pasiekimais, tėvai supažindinami bendraujant asmeniškai.

VI. NAUDOTA LITERATŪRA IR ŠALTINIAI

1. Ankstyvojo ugdymo vadovas. Tėvams, globėjams, pedagogams. Vilnius: „Minklės leidyba“, 2001.
2. Avanesova V., Chalmonovskaja A. ir kt. Ikimokyklinukas. Kaunas: Šviesa, 1981
3. Auklėjimas ir mokymas vaikų darželyje. Kaunas: Šviesa, 1981
4. Bandzienė O., Bobrova L., Staponkienė Z. Vaikų kūno kultūra. Šiauliai: Lucilijus, 2004.
5. Daniels E.R., Stafford K. Atvirų visiems vaikams grupių kūrimas. Specialiųjų poreikių vaikų integravimas 2-6m. Vilnius: Gimtasis žodis, 2000.
6. Gražienė V., Rimkienė V. Gairės. Vilnius: Lietus, 1997
7. Grinevičienė N. Vaikystės žaidimai. Kaunas: Šviesa, 2002.
8. Indeborg B.T. Kūrybiškumas vaikų darželyje. Vilnius: Presvika, 2001.
9. Į vaiką orientuotų grupių kūrimas 3-6m. Knyga auklėtojais. Vilnius: Lietus, 1997.
10. Kauno Aleksandro Puškino gimnazijos nuostatai, 2012m.
11. Kauno Aleksandro Puškino gimnazijos strateginis planas 2013-2015m.
12. Metodinės rekomendacijos ikimokyklinio ugdymo programai rengti. Vilnius: Švietimo aprūpinimo centras, 2006.
13. Monkevičienė O. Vėrinėlis. Knyga auklėtojais. I dalis. Vilnius: Leidybos centras, 1995.
14. Rauckis J., Drungilienė D. Ankstyvojo amžiaus vaikų kūno kultūros programa ir metodinės rekomendacijos. Vilnius: VŠĮ „Fotoreporterių gildija“, 2003
15. Vaiko gerovės koncepcija.